

'Meksika Devlet Başkanı Nieto'nun ziyareti ile yeni bir dönem başlıyor'

TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Meksika Devlet Başkanı Enrique Peña Nieto'nun Türkiye'ye devlet başkanı düzeyinde ilk ziyareti gerçekleştirilmesiyle ikili ilişkilerde yeni bir dönem başlatıldığını dile getirdi.

DEİK Türk-Meksika İş Konseyi tarafından, Türk-Meksika İş Konseyi Toplantısı Ceylan Intercontinental Hotel'de gerçekleşti. Toplantıya Meksika Devlet Başkanı Enrique Peña Nieto, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat Ergün, TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, DEİK Türk Meksika İş Konseyi Başkanı Albert Saydam, Meksika-Türk İş Konseyi Başkanı Jorge Lopez Morton ve 300'ü aşkın işadama katıldı.

Türkiye ve Meksika'nın sahip olduğu tarihsel ve coğrafi yapılarıyla son derece stratejik bir konumda bulunduğunu anlatan Hisarcıklıoğlu, "Meksika'nın bir ayağı Kuzey Amerika bir ayağı Latin Amerika'da. Aynı şekilde Türkiye de Asya Kuzey Afrika Ortadoğu ve Avrupa'ya kolay erişimiyle kuzey yarım kürede merkezi bir yere sahip. Biz Türkiye ve Meksika'yı yeni küresel güç mimarisinin en dinamik iki aktörü olarak görüyoruz" diye konuştu.

Liderler tarafından imzalanan '21. Yüzyılda Stratejik Ortaklık Deklarasyonu'yla Türkiye ve Meksika'nın

önemli iki stratejik ortak olarak küresel ve bölgesel alanlarda ortak politikalar üreteceğini belirten Hisarcıklıoğlu, bu kilit ortaklığın ülkelerin küresel düzen içindeki ağırlıklarını daha da arttıracığı öngörüsünde bulundu. Hisarcıklıoğlu Meksika Devlet Başkanı Enrique Peña Nieto'nun Türkiye'ye devlet başkanı düzeyinde ilk ziyareti gerçekleştirilmesiyle, ikili ilişkilerde yeni bir dönem başlatıldığının altını çizdi.

Türkiye'yi "İtalya ile Çin arasındaki bölgenin en büyük sanayi üreticisi en büyük sanayi ihracatçısı en büyük lojistik merkezi ve en sağlam finansal sisteme sahip ülkesi" şeklinde tanımlayan Hisarcıklıoğlu, aynı zamanda Türkiye'nin ihracatının yarısından fazlasını Avrupa ve Amerika gibi dünyanın en rekabetçi pazarlarına yaptığını ifade etti.

'İLİŞKİLERİMİZİ GELİŞTİRECEĞİZ'

Hisarcıklıoğlu, insan kaynağı üretim yapısı ve ticareti bu vizyon doğrultusunda geliştirdiklerine dikkati

çekerek bu kapsamda 4.4 trilyon dolarlık büyüklüğüne karşın bugüne kadar arzulanan seviyede ekonomik bağlantıların geliştirilemediği Latin Amerika ile ilişkileri geliştirmeyi hedeflediklerini bildirdi.

Bu kapsamda Türk özel sektörü olarak Meksika'yı hem ikili ilişkilerde hem de Latin Amerika açılımlarında en önemli stratejik ülke olarak gördüklerini vurgulayan Hisarcıklıoğlu, "Ama ikili ilişkilerimiz bizlere yakışmıyor. Burada bir özleştirde bulunmamız lazım. Biz Türk iş dünyası olarak bölgesinin en dinamik ülkesi Meksika'yı tanımıyoruz. Meksikalı işadamları da bölgesinin en dinamik ülkesi Türkiye'yi tanımıyor" diye konuştu.

Hisarcıklıoğlu, işbirliği geliştirme isteklerinin karşılıklı olduğunu ve Türkiye Cumhuriyeti Ekonomi Bakanlığı'nın ticarette ve yatırımda Meksika'yı öncelikli hedef olarak belirlediğini aktararak Meksika'nın ihracat ve yatırım teşvik kurumu ProMexico da yakın zamanda İstanbul'da bir ofis açtığını hatırlattı.

DEİK Türk-Meksika İş Konseyi Başkanı Albert Saydam

'Karşılıklı ticaretin artması için gerekli şartları basitleştirmeli ve teşvikleri arttırmalıyız'

DEİK Türk-Meksika İş Konseyi Başkanı Albert Saydam konuşmasında, iki ülke ilişkilerinin geçmişte istenen seviyede olmadığı konusunda herkesin hem fikir olduğunu dile getirdi. Saydam öncelikle tarafların sorunların çözümü için bir masaya oturması her ortamda her kademede daha fazla bir araya gelmesi ve kaçırılan fırsatların konuşulması gerektiğine işaret ederek iki ülkedeki karşılıklı yatırım ve ticaretin artması için gerekli şartların basitleştirilmesi ve teşvik edilmesinin önemini anlattı. Derin tarih ve kültürel birikime sahip iki ülkenin bölgelerinde stratejik konumda olduğuna dikkati çeken Saydam, "Gerek

ekonomik gerekse politik olarak kartların yeniden dağıtıldığı 21. yüzyılda ülkelerimiz sadece bölgesel güç değil, küresel oyuncular olmak yönünde ciddi adımlar atıyor. Arzumuz iki ülkenin iki güçlü müttefik olarak bu adımların birbirine uyumlu ve birbirini destekler olmasıdır. Türkiye ve Meksika arasındaki stratejik ittifakın başladığı gün bugündür. Zira bugün ilk defa bir Meksika Devlet Başkanı'nı ülkemizde ağırlıyoruz. Biz Türk iş dünyası olarak bugünü milat olarak görüyoruz. Bu olumlu ortamda iki ülke arasındaki iş birliğini arttırmak biz iş insanlarına düşer" şeklinde konuştu.

ÖNCÜ ADIMLAR ATILMALI

Hisarcıklıoğlu, ülkeler arasında güçlü bir ekonomik işbirliği tesis edilebilir için atılması gereken bazı öncü adımların varlığına dikkati çekti. Bunların başında gerekli fiziki kurumsal ve hukuki alt yapının oluşturulması gerektiğini belirtti. Hisarcıklıoğlu, sözlerine şöyle devam etti: "İşbirliğine giden yolda gerekli altyapının sağlanması için dört konuya dikkat edilmesi gerektiğine inanıyorum. İlk olarak iki ülke arasında Yatırımların Teşviki ve Çifte Vergilendirmenin Önlenebilir Anlaşmaları bizim için önem taşımaktadır. Ankara'da imzalanan bu iki anlaşmanın yürürlüğe girmesi iki ülke özel sektörü için yeni ufuklar açacaktır. İlk olarak bildiğiniz gibi Türkiye AB'nin Gümrük Birliğine dahil. AB ile Meksika arasında da 2000 yılından bu yana serbest ticaret anlaşması yürürlükte. Burada bir haksızlık karşı karşıyayız. Gümrük Birliği'nden dolayı Meksika malları Türkiye'ye serbestçe gelebiliyor. Ama biz Meksika'ya mal satarken gümrük duvarları ile karşılaşmıyoruz. Meksika ile imzalayacağımız bir Serbest Ticaret Anlaşması bu soruna kökten çözüm getirecektir. Bu konuda gayretlerinizi bekliyoruz. Üçüncü konu ise ilk iki konu kadar önemli olan vize uygulamasıdır. Vatandaşlarımızı yönelik vize uygulamasına son verilmelidir. Vize işadamlarına başka bir ülkeye rahatça gidip yatırım yapması için engeldir. Bu sorunu da acilen çözmemiz gerekiyor."

TİCARET HACMİ ARTIRILMALI

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat Ergün, Türkiye'nin son 11 yıl içerisinde dünyanın hemen hemen her ülkesiyle son derece yapıcı, önemli ve olumlu ilişkiler kurduğunu belirterek, "Dünya ülkeleriyle ikili ve çok taraflı ilişkilerimizin gelişmesinde özellikle işadamlarımız çok büyük sorumluluk üstlendiler. Biz ülke olarak dünyanın her ülkesiyle temas sağlamaya, ekonomik, sosyal, siyasi ve kültürel ilişkiler kurmaya büyük önem veriyoruz. Bütün bu çabalarımızın meyvelerini de özellikle dış ticarete fazlasıyla görüyoruz. 11 yıl içerisinde 36 milyar dolardan 160 milyar dolar seviyesine çıkan ihracatımız bu po-

zitif diplomasi yaklaşımının bir sonucu olmuştur. Son birkaç yıldır en önemli ihracat pazarımız olan Avrupa'da yaşanan büyük sıkıntılara rağmen ihracatımızın artmaya devam etmesi bizim çok daha fazla ülkeyle ekonomik ilişki geliştirmemizin ve yeni pazarlara açılmamızın bir sonucudur" dedi.

Türkiye ve Meksika arasında 2002 yılında 128 milyon dolar olan dış ticaret hacminin, 2012 yılında 1 milyar dolara aşmış, bugünkü ise 1 milyar 200 bin dolar seviyesine yaklaştığını kaydeden Ergün, "Özellikle küresel krizden yoğun olarak hissedildiği 2009 yılından sonra karşılıklı ticaretin çok daha hızlı bir yükseliş trendine girmesi iki ülkede arasında son derece sevindiricidir. Ancak biz mevcut rakamları yeterli bulmuyoruz. İki ülke arasındaki ticaret hacminin kısa vadede 5 milyar dolara, orta vadede 10 milyar dolar seviyesine taşınması gerektiğini düşünüyoruz" diye konuştu.

Her türlü ekonomik faaliyetin önündeki her engelin dünya ekonomisinin seyrini olumsuz etkilediğini vurgulayan Ergün, şunları söyledi: "Biz bu açıdan Meksika ile Türkiye arasında serbest ticaret anlaşması imzalanmasını son derece önemsiyoruz. Vizelelerin kaldırılması anlaşmasını son derece önemsiyoruz. İki ülke arasındaki işadamlarının da, hükümetlerin de böyle bir beklenti içerisindedir olduklarını biliyoruz. Meksika ile AB arasında böyle bir anlaşma varken, AB ile Gümrük Birliği anlaşması olan Türkiye'nin de aynı şartlara sahip bir şekilde Meksika ile ticaret yapmasını istiyoruz. Yine çifte vergilendirmeyi önemle ve karşılıklı yatırımların teşvik edilmesi gibi konular da dün atılmış adımlardır. Yapılan anlaşmaların son derece önemli olduğunu düşünüyoruz. Eğer biz siyasi olarak bu ve benzeri adımları atarsak, iş dünyamızın iki ülke arasındaki ilişkileri şahlandıracak olduğunu inanıyoruz tamdır."

Toplantı sonunda Meksikalı Zinc Nacional firması ile Kayserili Çinko firması arasında İzmir Aliğa'da yapılacak 100 milyon dolarlık yatırım anlaşması imzalandı. Ayrıca Meksika Fahri Konsolosu Varol Dereli'ye Resmî Devlet Nişanı takdim edildi.

'Türkiye ve Meksika, ekonomilerini güçlendirecek önemli fırsatlar sunuyor'

Meksika Devlet Başkanı Enrique Peña Nieto, Türkiye ile Meksika arasındaki bu yakınlaşmanın fırsat alanları oluşturmasını gerektiğini belirterek, iki ülke ekonomisinin de rekabete açık ve dönüşüm içinde olan ekonomiler olduğunu ifade etti. Nieto, ikili ilişkileri geliştirmek ve kardeşlik bağlarını güçlendirmek adına Meksika Hükümeti'nin kararlı bir şekilde Cumhurbaşkanı düzeyinde ilk ziyareti gerçekleştiriyor olmasının bunun bir göstergesi olduğunu vurguladı.

Nieto, Türkiye ile Meksika'nın 2 büyük ülke olduğunu ve kendilerini daha rekabetçi, başarılı ve daha yüksek üretim kapasitesiyle dünyaya hazırladıklarını söyledi. Gerçekleştirdikleri ziyaretin çok başarılı geçtiğine dikkati çeken Nieto, "Türk yetkililer tarafından çok büyük bir destek ve büyük bir ilgi gördük. İki ülke arasında ticari bağlarımızı güçlendirmek arzusunda. Özellikle kapasitemiz düşünüldüğü zaman Türkiye ile ticaret hacmimiz şu anda çok mütevazı rakamlara sahip. Dünyanın 14. ve Latin Amerika'nın ise en büyük 2. ekonomisiz. Serbest ticaret anlaşmaları ile 45 ülkede 1 milyar 200 milyon tüketiciye ulaşabiliyoruz. Aynı zamanda coğrafi konumumuz nedeniyle Kuzey ve Latin Amerika ile Karayipler'e bağlayan anlaşmalar bunlar. Türkiye de coğrafyası itibarıyla Asya ve Avrupa'ya açılan bir kapı ve erişim noktası konumunda bulunuyor" diye konuştu. Sadece ekonomi alanında değil, kültürel,

otomotiv ihracatçısı olduğunu öğrendim. Meksika ise dünyada 4. sırada. Dünyanın 1. plazma televizyon üreticisiz. Havacılık alanında da önemli bir yere sahibiz. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne ihracat yapması aynı. AB ihracatının yüzde 75'ini bize yapıyor. Meksika'nın ABD ile çok dinamik bir ticareti var. Şu anda Latin Amerika ile birlikte ihracatımızı çeşitlendirmek, başka pazarlara ve ufuklara açılmak istiyoruz. Asya Pasifik bölgesine entegre olmaya çalışıyoruz.

Ancak gözümüzü dünyanın bu bölgesine de çevirdik. Türkiye'yi tanıma fırsatı olan insanlardan dinleyeceğiz. Türkiye ile çok fazla ortak noktalarımız var." Meksika ve Türkiye'nin ekonomilerini güçlendirecek çok önemli fırsatlar sunduklarına dikkati çeken Nieto, "Sayın Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile çok önemli temaslarda kurduk, önemli anlaşmalar imzaladık. 21. yüzyıl için stratejik ortaklık anlaşması imzaladık ve bu çok önemli. Bir serbest ticaret anlaşması için faaliyetlere geçmemiz gerekiyor. Bunun yanı sıra karşılıklı yatırımların korunması ve teşvik anlaşması imzaladık. Çift vergiyi önlemek için ve havacılık alanında anlaşmalar imzaladık. THY ile ülkemizdeki bazı şirketler arasında bu bağlantıyı daha hızlı ve doğrudan yapma çalışmalarını gerçekleştiriyoruz. Bilim ve teknoloji ile turizmde iş birliği mutabakatı imzaladık. Güvenlik ve organize suçlarla mücadele konusunda anlaşma imzaladık" diye konuştu. Meksika'nın yabancı yatırımcılar için güvenli bir yatırım destinasyonuna dönüştüğünü söyleyen Nieto, bu yılın 3. çeyreğinde 28 milyar dolarlık doğrudan yatırım çekerek tarihi bir rakam elde ettiklerini belirtti. Bu rakamın geçen sene kaydedilen yatırımların 2 katı olduğu bilgisini veren Nieto, Meksika'da iş, eğitim ve telekomünikasyon alanında rekabeti arttırmak için bazı reformlar gerçekleştirdiklerini sözlerine ekledi.

'Türkiye globalleşme sürecinden kazançlı bir ülke olarak çıktı'

Macaristan Başbakanı Viktor Orban, bütün dünyanın artık Türkiye'nin globalleşme sürecinden kazançlı ülke olarak çıktığını düşündüğünü söyledi.

DEİK Türk-Macar İş Konseyi ve MÜSİAD tarafından, 17 Aralık 2013 tarihinde İstanbul'da düzenlenen çalışma yemeğine Macaristan Başbakanı Viktor Orban, Macaristan Ulusal Ekonomi Bakanı Mihaly Varga, TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, MÜSİAD Başkanı Nail Olpak, DEİK Türk Macar İş Konseyi Başkanı İsmet Güral ve 200'ü aşkın işadamları katıldı.

DEİK Türk-Macar İş Konseyi Başkanı İsmet Güral açılış konuşmasında, etkinliğin, her iki ülke işadamları için uygun bir işbirliği platformu sağlayacağını belirtti. Bugün iki ülke arasındaki ticaretin sanayi ara malları, tekstil ve kimyasallar ağırlıklı olarak yapılmakta olduğunu dile getiren Güral, "Ancak sağlam bir ekonomik işbirliği için ticaretimizi çeşitlendirmeli, karşılıklı yatırımları artırmalı ve üçüncü ülkelerde ortak yatırım projeleri geliştirmeliyiz. Avrupa'nın kalbinde bir lojistik merkezi olan Macaristan ile Avrasya'nın kalbinde bulunan Türkiye için ön-

Ekonomik ilişkilerin gelişmesi için geçiş belgesi kotası artırılmalı

TOBB/DEİK Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, vize prosedürleri konusunda gelinen noktanın mutluluk verici olduğunu belirtti. Hisarcıklıoğlu, Türk işadamlarının 2 ila 4 yıllık uzun süreli vize alabilmelerine ilişkin Macaristan Ankara

Büyükelçiliği ve İstanbul Başkonsolosluğu ile geçtiğimiz cuma günü itibarıyla Mutabakat Zaptı imzalanmasından ötürü duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Geçiş belgesi konusunun karşılıklı ekonomik ilişkilerin

gelişimi açısından önemli olduğunu vurgulayan Hisarcıklıoğlu, Macaristan otoritelerinin verdiği ücretsiz geçiş belgelerinin yetersiz olduğunu bu kotasının artırılmasının büyük önem arz ettiğini belirtti.

müjde büyük fırsatlar olduğuna inanıyorum" diye konuştu.

'VİZYONU OLAN BİR TÜRKİYE GÖRÜYÖRÜM'

Macaristan Başbakanı Viktor

Orban, kendine güvenen bir Türkiye gördüğünü belirtti. "Vizyonu olan bir Türkiye görüyorum. 13 yıl önceki haline göre çok gelişmiş olan bir Türkiye görüyorum. 13 yıl sonra ancak tanyabildiğim bir şehir gö-

rebiliyorum. Burada çok büyük yatırımları görüyorum. Gelişmeleri otomatik olarak görüyorum. Bütün dünyanın artık Türkiye'nin globalleşme sürecinden kazançlı çıktığını düşündüğünü belirten Orban, "Çünkü iyi

kararlar verdiğini düşünüyoruz. Avrupa Birliği'nden gelen bir kişi olarak ne istediğini bilen bir Türkiye görüyorum. Avrupa Birliği ülkelerinin nüfusu şu anda dünya nüfusunun yüzde 8'ini oluşturuyor. Dünyadaki üretimin yüzde 25'i bu bölgede bulunuyor. Avrupa Birliği'nin kendisini yeniden düzenlemesi ve Avrupa Birliği üyesi ülkeler olarak geleceğimizi gözden geçirmemiz gerekmektedir" diye konuştu.

'BRÜKSEL, TÜRKİYE'YE UZAK DURUYOR'

Avrupa Birliği temsilcilerinin Türkiye'nin başarı hikâyesini incelemesi gerektiğine vurgu yapan Orban, Brüksel'in Türkiye'den oldukça uzakta olduğunu, Brüksel'de çok ciddi tartışmalar olduğunu ve yankılarının Türkiye'ye kadar geldiğini düşündüğünü kaydetti. Orban, sözlerine şöyle devam etti: "Öyle bir ekonomik resim ortaya çıkardık ki; Orta Avrupa, Avrupa Birliği'nin en atılgın büyüyen bölgesi olacak. Gelecek ve bu seneki rakamlara baktığınızda bunu görebilirsiniz. Mesela Türkiye'deki işadamları, Avrupa Birliği'nde nerede yatırım yapacaklarını düşünürlerse şunu söyleyebiliriz. Avrupa'daki büyümenin rotası Orta Avrupa olacaktır. Macaristan bu bölgenin bir parçasıdır."

Botsvana'dan karşı kanat kuruluşu talep edildi

DEİK Türk-Afrika İş Konseyleri 15 Kasım 2013 günü, Botsvana Birleşmiş Milletler Büyükelçisi Motusi B. Rabasha Palai ile TOBB Plaza'da toplantı gerçekleştirdi. Toplantıya Türk-Afrika İş Konseyleri Koordinatör Başkanı Tamer Taşkın, Koordinatörü Bahar Kavala ile Koordinatör Yardımcısı Görkem Karabeyoğlu katıldı. Büyükelçi Palai, Türkiye ile Botsvana arasındaki ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin 2012 yılı Eylül ayında gerçekleştirilen 1. Karma Ekonomik Komisyonu Toplantısı ile gelişmeye başladığını ve iki ülke arasında spor, sağlık ve enerji konularında başta olmak üzere çeşitli alanlarda mutabakat zabitlerinin imzalandığını belirtti. Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nın gündemde olduğunun bilgisini aktardı. Büyükelçi'ye yeni kurulma kararı alınan Türk-Botsvana İş Konseyi'nden ve kurulma işlemlerinden bahseden iş konseyi, Botsvana tarafından önerilebilecekleri bir karşı kanat kuruluşu önerisi istendi. Büyükelçi Palai, İşverenler Federasyonu İş Ortaklığı'nın (Business Association of Employers of Botswana - BOCCIM) ülkelerinin en büyük özel sektör kuruluşu olduğunu, bu amaç için uygun olacağını, gerekli görüşmeler için yardımcı olabileceğini belirtti. Türkiye ile Botsvana arasındaki vize uygulamalarının bu yıl Nisan ayından itibaren kolaylaştırıldığı belirten Büyükelçi Palai, Türk işadamlarının artık Botsvana'ya vizesiz girebileceklerini iletti.

Çin ile yeni işbirliği anlaşmaları imzalandı

DEİK Türk-Çin İş Konseyi ve Gansu CCPIT İşbirliğinde 21 Kasım 2013 tarihinde İstanbul Avantgarde Otel'de işbirliği toplantısı düzenlendi. Toplantıya DEİK Türk-Çin İş Konseyi Başkan Vekili Necati Abacıoğlu, İş Konseyi Başkan Yardımcısı Yavuz Onay, Karadeniz Ereğli Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Yaşar Tetiker ve Karadeniz Ereğli TSO Başkan Vekili ve Yönetim Kurulu üyeleri katıldı. İş Konseyi Başkan Vekili Necati Abacıoğlu, İş Konseyi Başkan Yardımcısı Yavuz Onay, Türk-Çin İş Konseyi'ni ve DEİK çalışmalarını Çinli işadamlarına anlattı. Karadeniz Ereğli TSO Başkanı Yaşar Tetiker, DEİK etkinliğinde katıldıkları toplantıların çok verimli geçtiğini ve Çin'e açılmalarında DEİK'in birçok katkısının olduğunu ifade etti. Toplantı sonrasında, DEİK ile Gansu CCPIT ve Karadeniz Ereğli TSO ile Gansu CCPIT arasında işbirliği anlaşmaları imzalandı. Anlaşmalardan sonra iki ülke girişimcileri arasında iş görüşmeleri gerçekleştirildi.

'Tayland ile STA için iş dünyası adım atmalı'

DEİK Türk-Tayland İş Konseyi 3. Ortak Toplantısı 29 Kasım 2013 Cuma günü Bangkok Queen Sirikit Convention Center'da gerçekleşti. Toplantıya TC Bangkok Büyükelçisi Osman Bülent Tulun, Tayland Krallığı Ankara Büyükelçisi Tharrit Charungvat, Tayland Ticaret ve Sanayi Odası Başkan Yardımcısı Pornsil Patchrintangkul ve DEİK Türk-Tayland İş Konseyi Başkanı Refik Gökçek, Işık Üniversitesi Ekonomi Profesörü Murat Ferman katıldı. Osman Bülent Tulun, ikili ticaretin ve yatırımların önemini karşılıklı olarak geliştirilmesinin iki ülkenin de ortak hedefi olduğunu vurguladı. Tulun, Tayland'da son günlerde yaşanan hükümet karşıtı gösteriler rağmen Türkiye'den 40'a yakın firmanın katılımı ile gerçekleşen Türk İhracat Ürünleri Fuarı'nın Türk işadamlarının Tayland pazarına verdikleri önemin bir göstergesi olduğunu vurguladı. İş Konseyi Karşı Kanat Başkanı Pornsil Patchrintangkul, 2014 yılı Mayıs ayında Türkiye'yi Taylandlı işadamlarından oluşan bir heyet ile ziyaret edeceklerini belirtti. Refik Gökçek, Türkiye ve Tayland arasında serbest ticaret anlaşması imzalanması için müzakerelerin başlatılması yönünde iş dünyasının aktif bir rol oynayarak sürecin hızlanmasına katkıda bulunabileceğini vurguladı.

Cibuti'de Türk serbest bölgesi kurulacak

DEİK Afrika İş Konseyi, 15 Kasım 2013 tarihinde Cibuti Ankara Büyükelçisi ile bir toplantı gerçekleştirdi. Cibuti'de bir Türk serbest bölgesi kurulmasının gündemde olduğunun bilgisini aktaran Büyükelçi Aden Houssen Abdillahi, bu konu ile ilgili önümüzdeki günlerde Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan ile bir toplantı gerçekleştireceklerini belirtti. Büyükelçi Abdillahi, söz konusu projenin onaylanmasının ardından, serbest bölgenin kuruluş işlemlerinin koordinasyonunun sağlanması ve Türk özel sektörüne duyurulması hususlarında Türkiye Afrika Odası ile işbirliğinde çalışmak istediklerini belirtti.

Türkiye ve İran ilişkileri yoğunlaştırılacak

DEİK Türk-İran İş Konseyi tarafından düzenlenen "Türk-İran İş Forumu" 11 Aralık 2013 Çarşamba günü Ceylan Intercontinental İstanbul'da gerçekleşti. Toplantıya DEİK Türk-İran İş Konseyi Başkanı Ali Osman Ulusoy, İran İslam Cumhuriyeti Ticaret Bakanı 1. Vekili Mohammed Dust Hussein, Doğu Azerbaycan Valisi Esmail Jabaradeh, İş Konseyi Başkan Vekili Bilgin Aygül, İran-Türk İş Konseyi Başkanı Reza Kami, İran İslam Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Ali Reza Bigdeli, T.C. Ekonomi Bakanlığı Müsteşarı İbrahim Şenel, UNED Başkanı Çetin Nuhoglu katıldı. Ulusoy, "İran'ın batıya, Türkiye'nin ise doğuya açılması için bu iki ülkenin birliktir çalışmaya ihtiyacı var. Bu coğrafyanın en güçlü iki ülkesi olarak kalıcı barışı, dostluğu ve işbirliğini her zaman savunmak zorundayız" dedi.

Türkiye ve İran'ın bölgelerinde önde gelen ekonomik güçler olduğuna dikkati çekerek, bu iki ülkenin çok uzun bir geçmişe dayanan tarihi, kültürel, sosyal ve ticari ilişkileri bulunduğunu anlatan Ulusoy, hem Türkiye'nin hem de İran'ın mevcut ekonomik-ticari ilişkileri daha ileriye götürmek istediğini söyledi. Ulusoy, Türkiye ve İran'ın iki komşu, dost ülke olduğunu belirterek, kendisinin 60 yılı aşkın süredir İran ile ticaret yapan bir işadamlı olduğunu ve bu süreçte içerisinde iki ülke işadamlarının birbirine çok yakın değerlere sahip olduğunu her zaman ön planda tuttuklarını ifade etti. Kendi bölgesinde söz sahibi güçlü iki ülke olan Türkiye ve İran arasındaki ilişkilerin gelişmesinin, sadece iki ülkenin ortak çıkarlarına hizmet etmekle kalmayacağını belirten Ulusoy, bunun bölgede refah ve istikrarın sağlanmasına da büyük katkı sağlayacağını altını çizdi. Ulusoy, ticaretin önündeki engellerin kaldırılması yönünde atılacak her adımdan ve alınacak her karardan büyük memnuniyet duyacaklarını ve iki ülke arasında kalıcı ortaklıkların kurulmasında her iki ülke için fayda gördüklerini vurguladı. İki ülkenin dostluğa ve birliktir çalışmaya ihtiyaç duyduğuna dikkati çeken Ulusoy, "İran'ın Batıya, Türkiye'nin ise Doğuya açılması için bu iki ülke-

nin birlik içerisinde çalışmaya ihtiyacı var. Bu coğrafyanın en güçlü iki ülkesi olarak kalıcı barışı, dostluğu ve işbirliğini her zaman savunmak zorundayız" dedi.

'İŞADAMLARINA CESARET VERİYÖRÜZ'

Yaşanan sorunların beraber çözülmesi ve sorunlara takılıp kalmaması gerektiğine de değinen Ulusoy, yeni projeler üretmek, ülkeler arasında ticari ve ekonomik ilişkileri gelecek dönemlerde çok daha iyi noktalara getirmek zorunda olduklarının altını çizdi. Avrupa ülkelerinin ve Amerika'nın ağır uygulamalarına karşın hiçbir zaman çekinmediklerini ve iş alemiyile alakalı hem İran hem Türkiye'de olan işadamlarını İran'da ve Türkiye'de yatırım yapmaları için cesaretlendirdiklerini aktaran Ulusoy, "Bu konuda iki ülkeyi temsil eden Cumhurbaşkanları, Bakanlar ve ilgili bakanlardan da her zaman destek gördük" dedi.

Ulusoy, işadamları olarak her zaman cesaretlilik olduklarını belirterek, bu anlayışla iki ülke arasında politika, devlet işlerine karışmadıklarını, fakat iş alemiyile her zaman gelecek ve bugünler için arıcılık yaptıklarını anlattı.

YENİ BİR DÖNEME GİRİLDİ

İran-Türk İş Konseyi Eş Başkanı Reza Kami, İran'daki yeni hükümetin Cenevre'de tarihi bir başarıya ulaşıyor olduğunu her zaman ön planda tuttuklarını ifade etti. Kendi bölgesinde söz sahibi güçlü iki ülke olan Türkiye ve İran arasındaki ilişkilerin gelişmesinin, sadece iki ülkenin ortak çıkarlarına hizmet etmekle kalmayacağını belirten Ulusoy, bunun bölgede refah ve istikrarın sağlanmasına da büyük katkı sağlayacağını altını çizdi. Ulusoy, ticaretin önündeki engellerin kaldırılması yönünde atılacak her adımdan ve alınacak her karardan büyük memnuniyet duyacaklarını ve iki ülke arasında kalıcı ortaklıkların kurulmasında her iki ülke için fayda gördüklerini vurguladı. İki ülkenin dostluğa ve birliktir çalışmaya ihtiyaç duyduğuna dikkati çeken Ulusoy, "İran'ın Batıya, Türkiye'nin ise Doğuya açılması için bu iki ülke-

'Rusya ve Türkiye buldukları coğrafyanın en güçlü aktörleridir'

DEİK Türk-Rus İş Konseyi 16. Ortak Toplantısı 14 Kasım 2013 Perşembe günü TOBB Plaza İstanbul'da gerçekleşti. Toplantıya, DEİK Türk-Avrasya İş Konseyleri Koordinatör Başkanı Tuğrul Erkin, TÜRSAB Başkanı Başaran Ulusoy, Rusya İstanbul Başkonsolosu Aleksey Yerhov, RTİP Başkanı Naki Karaaşlan, Rosatom Devlet Şirketi Proje Yöneticisi Anton Ovcinnikov, DEİK Enerji İş Konseyi Başkanı Süreyya Yücel Özden, DEİK SAİK İş Konseyi Başkanı Ruşen Yıldırım, Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND) İcra Kurulu Başkanı Fatih Şener, Pyatigorsk TSO Başkanı Larisa Kartaşova katıldı.

Tuncay Özalhan, "Rusya ve Türkiye buldukları coğrafyanın en büyük ve en güçlü aktörleridir. Bu yüzden komşu ülkeler ve halklar karşısında sorumluluk taşıdıkları söylenebilir" dedi.

Özalhan, Rusya ile ikili ticarete ilişkin verilere bakıldığında ikili ticare-

ret hacminin 2010 yılında 25 milyar dolar, 2011 yılında 32 milyar dolar, 2012 yılında ise 34 milyar dolar olarak gerçekleştiğini hatırlattı. Bu rakamların iki ülke tarafından belirlenen 100 milyar dolarlık hedefe uzak görüldüğüne dikkati çeken Özalhan, geçen yıllarda yaşanan mali krizler ve geçici engellere karşın ikili ticarete istikrarlı şekilde büyümenin sürdürüldüğüne belirtti. Özalhan, Ocak-Ağustos 2013 dönemi için Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri bazında bakıldığında, Türkiye'nin Rusya'ya ihracatının 4.5 milyar dolar civarında olduğunu belirterek, şöyle devam etti: "Rusya'dan ithalatımız 16,3 milyar doları aştı. Bu dönem için toplam ticaret hacmimiz 21 milyar dolar civarında. Rusya ile ikili ticarete Türkiye'nin açığı giderek büyüyor. Bu durum büyük ölçekte Türkiye'nin ithal ettiği enerji ve diğer doğal kaynak fiyatlarındaki artıştan kaynaklanmaktadır." Bugün büyük ölçekli Türk fir-

malarının yanı sıra küçük ve orta ölçekli firmaların da Rusya pazarında faaliyet gösterdiğini ifade eden Özalhan, Rusya'daki Türk yatırımlarının toplam hacminin 6.5 milyar dolar civarında olduğunu belirtti.

Türk müteahhithlik hizmetleri üzerinde de özellikle durulması gerektiğini belirten Özalhan, yurt dışı çalışmalarında Rusya'nın değer itibarıyla hala ilk sıralarda bulunduğunu ancak 2009 yılından başlayarak düşüşe geçen müteahhithlik proje sayılarının tekrar istikrarla kavuşması gerektiğini söyledi.

Bu bağlamda büyük çaplı yeni Moskova projesi çerçevesinde gerçekleştirilmesi planlanan inşaat işlemlerinde Türk müteahhithlerinin yer almasını istediğini ifade eden Özalhan, Türk şirketlerinin Rusya'daki yatırımlarının yanı sıra Rus firmalarının Türkiye'deki yatırımlarında da artış eğilimi olduğunu aktardı.

Turizm, finans, hizmetler, petrol, doğal gaz işleme ve depolama, demir çelik gibi sektörlerde de Rus yatırımlarının önemli projeleri bulunduğuna dikkati çeken Özalhan, halihazırda Türkiye'deki Rus yatırımlarının toplam hacminin yaklaşık 7 milyar doları aştığını söyledi.

Özalhan, ikili iş birliklerinde tarım sektörünün de giderek önem kazandığına dikkati çekerek, "Günümüzde yeni teknolojilere dayalı ortak modern tesislerin kurulması, ortak bilimsel araştırmaların yapılması ve büyük hacimli yatırımlara yönelmemizin zamanı geldi. Yeni iş birliği projelerinin her iki tarafa yararlı olacağını düşünmekteyim" ifadelerini kullandı.

Rusya-Türkiye işbirliği dinamik boyutta

DEİK Türk-Rus İş Konseyi Eş Başkanı Ahmet Palankoyev ise "Konseylerin asıl amacı iki ülke ticari ilişkilerin geliştirilmesine yardımcı olmak, ticaret hacminin artırılmasına katkıda bulunmak ve Türk-Rus şirketlerinin gelişmesi için elverişli koşulları sağlamaktır" dedi. Rusya-Türkiye işbirliğinin tekrar dinamik şekilde gelişmeye başladığını belirten Palankoyev, krizden sonra ulaştıkları rakamların daha düşük gerçekleştiğini ancak son zamanlarda kriz öncesi rakamlara ulaşabildiklerini ifade etti. Palankoyev, Rusya'nın giderek

toparlanmaya başladığını dile getirecek, "2013 yılında ticaret hacmimiz artıyor. Rusya hızlı bir şekilde Türkiye'nin ana partnerlerinden birisi olmaya devam ediyor" dedi. Turizm açısından da Türkiye'nin Ruslar için çok cazip olduğunu anlatan Palankoyev, "Ortalama 2.5-3 milyon Rus, Türkiye'ye dinlenmeye geliyor. Tahminimize göre Türkiye'nin bundan karı 2.5 milyar dolardır. Rusya da turizmin gelişmesi için sportif amaçlı tesislerin kurulması, sağlık ve otelcilik tesislerinin kurulmasına büyük yatırımlar yapıyor" diye konuştu.

'Türkiye büyürken siz de büyüyün'

İngiltere'de düzenlenen Grow with Turkey konferansında konuşan Suzan Sabancı Dinçer, "Türkiye dostlarına geleceğini paylaşma şansı veriyor. Türkiye büyürken siz de büyüyün" dedi.

DEİK Türk-İngiliz İş Konseyi, 'Grow with Turkey-Türkiye ile büyüyün' konferansı 26 Kasım 2013 tarihinde 300'e yakın Türk ve İngiliz iş dünyası temsilcilerinin katılımıyla Londra'da gerçekleştirdi. Toplantıya Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Murat Mercan, DEİK Yönetim Kurulu Üyeleri Rona Yırcalı ve Remzi Gür, DEİK Türk-İngiliz İş Konseyi Başkanı Suzan Sabancı Dinçer, İş Konseyi Eşbaşkanı Sir Julian Horn Smith, İngiltere'nin Türkiye Büyükelçisi David Reddaway, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanı Hasan Köktaş, SPK Başkan Yardımcısı Bekir Sıtkı Şafak, Vodafone Afrika, Ortadoğu ve Asya Pasifik Bölgesi CEO'su ve Türk-İngiliz İş Konseyi Başkan Yardımcısı Serpil Timuray, Borusan CEO'su Agah Uğur, Akbank CEO'su Hakan Binbaşgil, HSBC CEO'su Martin Spurling, Sabancı Holding Enerji Grup Başkanı Selahattin Hakman, Limak Yatırım Yönetim Kurulu Başkanı Ebru Özdemir ile birlikte finans, enerji, bilişim ve inşaat ve altyapı sektörlerinden önde gelen iş dünyası temsilcileri katıldı.

Grow with Turkey konferansı, iki ülkenin iş, siyaset ve akademi çevrelerinden karar vericileri ve kanaat önderlerini ikinci kez bir araya getirdi. Akbank, Vodafone, Beke ve Doğuş'un ana sponsorluğunda yapılan konferansta, iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerde gelinen son durum ile birlikte her iki ülke ve üçüncü pazarlarda potansiyel iş fırsatları değerlendirildi, mevcut işbirliğinin daha da geliştirilmesi için atılabilecek adımlar ele alındı.

Konferansın açılış konuşmaları Türk-İngiliz İş Konseyi Eşbaşkanı Suzan Sabancı Dinçer ve Sir Julian Horn-Smith tarafından yapıldı. Türkiye'nin hızlı büyüyen bir ekonomi olduğuna dikkat çeken Dinçer, sunları söyledi: "Türkiye iyimserlikle dolu taşan, fırsatlarla dolu bir ülkedir. Benim yaşadığım süre içinde bile Türkiye'de büyük bir dönüşüm gerçekleşti. Bir zamanların tarım toplumu, şimdi büyük bir ağırlıkla kentleşmiş durumda. Türkiye'deki dramatik değişimlerin bir bölümü geçen 10 yıllık süre içinde gerçekleşti. Duran kalkan bir ekonomiydik. Şimdi sürekli ilerleyen bir ekonomiyiz. Elbette zorluklarımız var. Bazı zorluklarımız Euro bölgesindeki oynaklıktan kaynaklanıyor, diğerleri de ABD ekonomisinin toparlanmasıyla ilgili. Ancak bunlar sadece yoldaki hız kesicilerdir ve bugüne kadar çoğunun üstesinden gelmiş durumdayız. 90'ların ortalarında içe dönük bir ekonomiden, küresel piyasalarla entegre olan bir ekonomiye dönüştük. Avrupa

Grow with Turkey Konferansı'na Türkiye'den ve İngiltere'den çok sayıda işadamı, akademisyen ve siyasetçi katıldı. Konferans konuşmalarında, Türkiye ekonomisinin son yıllarda yakaladığı büyüme başarılarına değinildi, yapılacak ortaklıkların avantajları ele alındı. Bununla beraber İstanbul'un finans merkezi olacağına özellikle vurgu yapıldı.

Kadınların başarıları ele alındı

Accenture'nin sponsorluğunda gerçekleşen "Grow with Women-Kadınlarla Büyüyün" paneli CNN Türk Editörü Ahu Özyurt'un moderatörlüğünde gerçekleşti. Panele Lady Barbara Judge, Fiona O'Hara, Serpil Timuray ve Elif Şafak katıldı. Kadının hem çalışma, hem iş hayatında karşılaştıkları güçlükleri ele alan, ancak anlayışlı bir eş, çok istemek ve çalışma ile zorlukların üstesinden gelinebileceğini vurgulayan kadın konuşmacılar, kadınların hem toplumdaki, hem de ekonomik yaşamda büyük gücü olduğuna inandıklarını belirttiler. Amerika ve İngiltere'de çeşitli kurumların başkanlığına kadar yükselen avukat Lady Barbara Judge, ilk avukat olduğunda kadınlığının dolayı karşılaştığı zorlukları, daha sonra mesleğinde yükselişini anlatarak, yaşantısından örnekler sundu. Ekosistem bir şirketin direktörü olan Fiona O'Hara, toplumda kadınların iş dallarında güçlü bir şekilde temsil edilmesi gerektiğine vurgu yaparak, kadını iş yaşantısındaki rolüne değindi. Vodafone Grubunun Afrika, Orta Doğu ve Asya Pasifik Bölgesi CEO'su Serpil Timuray ise ilk işe

başladığı Proctor and Gamble Grubundaki yükselişini, 8,5 aylık hamileyken genel müdürlüğe atanmasını, Danone Grubu'ndaki çalışmasını ve ardından Vodafone'a geçişini yaşantısından örneklerle anlattı. Kadınların kendilerine inanmaları ve bu yolda mümkün olduğu kadar fazla çalışmalarını söyleyen Timuray, "Kadınların hem toplumdaki hem de ekonomik yaşamda gücü olduğuna inanıyorum" dedi. Panelin kapanış konuşmasını yapan ünlü romancı Elif Şafak, Türkiye'de uygulanmak istenen kız ve erkek okulları ayrımına tamamen karşı olduğunu belirterek, politikada erkek egemenliğindeki yaşamda, kadınların sesini duyurmak zorunda olduğunu söyledi. Kadınların toplum içinde fazla konuşmaya, fikirlerini açıklamaya istekli olmadığını kaydeden Şafak, Türkiye'deki namus cinayetleri, aile içi şiddet, ensest ilişkilerle değindi. Şafak, Türkiye'nin erkek egemenliğinde ataerkil bir toplum olduğunu belirterek, "Bizim gibi toplumlarda cinsel ayrım oldukça belirgin mevcut. Ne yazık ki Türkiye çok kutuplaştı" dedi.

Elif Şafak

Birliği ile Gümrük Birliği, bizi dünyanın en gelişmiş üreticileriyle fiyat ve kalite bakımından rekabet edebilir duruma getirmeye zorladı."

'TÜRKİYE BÜYÜYEN SİZ DE BÜYÜYÜN'

Türkiye'ye ve geleceğine güvenenlerin, Türkiye'ye yatırım yapanların, uzun süredir Türkiye ile birlikte büyüdüklarının altını çizen Dinçer, küresel yatırımcılara şu çağrını yaptı: "Bugünün Türkiye'si, 90 yıllık tarihinin

herhangi bir zamanından daha çok geleceğinden, kendinden emindir. Bugünkü toplantının adı "Türkiye ile birlikte büyüyün" koyduk. Bu mükemmel bir başlık. Türkiye, dostlarına geleceğini paylaşma şansını veriyor. Türkiye büyürken siz de büyüyün. Türkiye başarırken, siz de başarın."

İSTANBUL'UN GELECEĞİ PANELDE KONUŞULDU

HSBC (İstanbul) sponsorluğunda gerçekleşen 'İstanbul Finans Merkezi'

gil, AVIVA Plc. Grup CEO'su Mark Wilson, HSBC Grup Genel Müdürü ve HSBC Türkiye Genel Müdürü Martin Spurling, Barclays Başkan Yardımcısı Cyrus Ardalan, Londra The City Bölgesi eski Belediye Başkanı Alderman Roger Gifford ve Sermaye Piyasası Kurulu Başkan Yardımcısı Bekir Sıtkı Şafak katıldı.

Hakan Binbaşgil, 'Ekonomik Öngörüler, Finans Sektörü ve Geleceğin Fırsatları' başlıklı konuşmasında, Türkiye'nin mali disiplini, sağlam bankacılık sektörü ve yüksek büyüme potansiyeli ile bölgesinde finans merkezi olmaya en güçlü aday olduğuna dikkat çekti. Binbaşgil, "Ülkemiz 786 milyar dolar milli geliri ile dünyada 17. Avrupa'da ise 7. en büyük ekonomi. Ekonomimiz pek çok ülkeye kıyasla daha yüksek ve sürdürülebilir bir büyüme performansı sergiliyor. Ülkedeki girişimcilik ruhu oldukça yüksek. Genç bir nüfusa sahibiz. Nüfusumuzun yarısı 29 yaşın altında. Teknoloji kullanımı son derece yoğun. Tüm bu faktörler Türkiye'ye daha da fazla bir dinamizm katıyor" dedi.

İstanbul'un Türkiye'nin ticari başkenti olarak öne çıktığının altını çizen Binbaşgil, "Nüfusumuzun yaklaşık yüzde 20'si İstanbul'da yaşıyor. Şehrin nüfusu 122 ülkeden daha fazla. Bunun yanında, İstanbul Türkiye'nin milli gelirinin yaklaşık beşte birini sağlıyor. 2012 sene sonu itibarıyla Borsa İstanbul, 520 milyar dolar piyasa değerine sahip bono piyasasıyla gelişmekte olan ülkeler arasında 4. sırada yer aldı. 360 milyar dolar piyasa değerine sahip hisse senetleri piyasası ise gelişmekte olan ülkelerin arasında 5. sıradaydı. Finanstın, moda, ağır sanayiden gıdaya pek çok farklı sektöre ev sahipliği yapan şehir ekonomik faaliyetler açısından da önemli çeşitlilik gösteriyor. Son dönemde İstanbul'un birçok finansal kuruluş ve şirketin bölgesel operasyonları için tercih ettiği bir merkeze dönüştüğünü de görüyoruz. Tüm bu faktörler göz önüne alındığında, İstanbul'un, New York, Londra, Tokyo ve Şanghay finans ekseninde köprü görevi görecek, bölgesel bir finans merkezi olmak için yüksek potansiyele sahip olduğunu düşünüyorum." dedi.

TÜRKİYE, COĞRAFİ FIRSATLAR SUNUYOR

Citi Avrupa, Ortadoğu ve Afrika Bölgesi Bankacılık Başkanı Alberto Verme, İstanbul Finans Merkezi panelindeki konuşmasında İstanbul'un bölgesel bir finans merkezi olarak benzersiz bir rekabet avantajı olduğunu belirtti. Verme, sözlerine şöyle devam etti: "Avrupa ve Asya katarlarını birbirine bağlayan İstanbul, ticaretin de merkezi konumundadır. Finansal hizmetler alanında özellikle sermaye piyasaları, sigorta sınıfları, finansal hizmetler destek birimleri gibi alanlarda önemli bir büyüme potansiyeli bulunmaktadır. Türkiye'nin stratejik coğrafi konumu göz önüne alındığında, ticaret, lojistik, enerji ve

finans arasındaki bağlantı tüm tedarik zincirine hizmet sunmak üzere fırsatlar sunmaktadır. Türkiye, düzenleyici çerçevesi ve uyguladığı teşvikler ile güçlendirdiği yapısı ile İstanbul'da bölgesel merkezini kurarak bu platformdan bölgesel olarak büyümeyi hedefleyen finans kurumlarını da cezbetmektedir. İstanbul'un, bölgedeki diğer finans merkezleri ile rekabet etmek yerine bu merkezleri birbirine bağlayan bölgesel bir finans merkezi konumunda olduğuna ve kurumların globalleşen ihtiyaçlarına çözüm olacağına inanıyorum."

'TÜRKİYE ÇOK İYİ KONUMLANMIŞ'

AVIVA Plc. Grup CEO'su Mark Wilson da, 'Türkiye: Yeni Asya' başlıklı konuşmasında, "İstanbul, dünyadaki en heyecan verici büyüme gösteren bir piyasa olarak, konumunu haklı bir şekilde hak ediyor. Türkiye, yeni Asya oluyor. Büyümeyi destekleyen güçlü ekonomisi ve genç nüfusuyla Türkiye, bölgesel sigorta merkezine dönüşmek ve uzun vadeli yatırımları çekmek için çok iyi konumlanmış durumda. Aviva, Türkiye'nin lider yaşam ve emeklilik sigortaları sağlayıcısı olarak, ülke sigorta piyasasına uzun vadeli taahhütleri bulunuyor. Güçlü ortağımız Sabancı Grubu ile birlikte, Türkiye'nin devam eden büyüme ve başarılarına destek olmayı sürdüreceğiz" dedi.

HSBC Grup Genel Müdürü ve HSBC Türkiye Genel Müdürü Martin Spurling, 'Uluslararası yatırımcıların perspektifinden, İstanbul bir finans merkezi olarak gelişebilir mi?' başlıklı konuşmasında, sunları söyledi: "Grow With Turkey Konferansı karşılıklı ticaret ve yatırımın teşvik edilmesinde önemli bir rol oynuyor. Türkiye'nin öncül uluslararası bankası olarak Türkiye'nin uluslararası ticarette global bir güç olma girişimlerinin destekçisi olmaya kararlıyız. Uluslararası ağıımızı ve markamızı kullanarak, Türkiye'nin dünyaya açılması, dünyanın da Türkiye ile yakınlaşması için çalışıyoruz. Sahip olduğumuz bilgi birikimi ve küresel erişimimiz sayesinde müşterilerimiz bugün uluslararası ticaretin yüzde 77'sine ulaşabiliyor. Bu da Türkiye şirketlerine yabancı pazarlarla bağlantılarını geliştirmeleri için önemli bir fırsat sunuyor. Bu kapsamda HSBC Türkiye, bir başarı hikayesi olacağına inandığı İstanbul Finans Merkezi (IFC) projesi için de deneyimlerini paylaşmaya hazır. Nitekim İstanbul, dışa açık iş dünyası, stratejik konumu ve kaliteli insan kaynağıyla başarılı bir finans merkezi olmak için gerekli birçok kilit unsura sahiptir."

BİRÇOK DOĞAL AVANTAJ VAR

Barclays Başkan Yardımcısı Cyrus Ardalan da, "Finans Merkezleri: Deneyimler ve Zorluklar" başlıklı konuşmasında, "Bir finans merkezinin başarılı bir şekilde gelişmesi, insan sermayesi, iş ortamı, altyapı, pazara erişim ve rekabet gücünü içeren bir dizi kompleks ve birbirleriyle ilişkili etkenlere dayanır" dedi. Ardalan, finans merkezleri ile ilgili şöyle konuştu: "Finans merkezlerinin evrimi çoğunlukla yavaş; ancak, doğru ortam ve politikalarla donanmış yeni merkezlerin yükselmesi oldukça hızlı olur. İstanbul'un birçok doğal avantajı var ve kendisini önemli bir bölgesel ve zamanla daha küresel merkeze olarak kabul ettirecek şekilde iyi konumlandırılmış durumda." dedi.

Londra The City Bölgesi eski Belediye Başkanı Alderman Roger Gifford ve Sermaye Piyasası Kurulu Başkan Yardımcısı Bekir Sıtkı Şafak da panelde birer konuşma yaptı.

Türkiye'deki yeni teşvik sistemi ve bölgesel teşviklerin konuşulduğu "Innovation with ICT" (Bilişim ve İletişim Teknolojileri ile Yenilikçilik) Paneli'nde, özellikle küçük ve orta boy işletmeler için sağlanan özel desteklere dikkat çekildi. Panelin sponsorluğunu HUAWEI Türkiye üstlendi. Akfen'in sponsorluğunu üstlendiği Mega Projects And Infrastructure - Turkey' (Türkiye - Mega Projeler ve Altyapı) başlıklı Panel'de ise, Türkiye'nin Kanal İstanbul, İstanbul Üçüncü Havalimanı gibi dev projeleri ve bu projelerin sunduğu büyük finansman fırsatları ele alındı.

Türkiye küresel enerji aktarımında önemli rol üstleniyor

Rona Yırcalı

BP Türkiye sponsorluğunda düzenlenen 'Türkiye'de Enerji Kaynaklarını Çeşitlendirmek Ve Güvence Altına Almak' paneli DEİK Yönetim Kurulu Üyesi Rona Yırcalı moderatörlüğünde gerçekleşti. Panele Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Murat Mercan, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanı Hasan Köktaş, Koç Holding Enerji Grup Başkanı Levent Zağra, Sabancı Holding Enerji Grup Başkanı Selahattin Hakman, Borusan Holding CEO'su Agah Uğur, BP Türkiye'den Murat Lecompte ve GE İngiltere-İrlanda Başkanı Mark Elborne katıldı.

Rona Yırcalı panelin açılış konuşmasında Türkiye ve dünyadaki enerji konularını ele alarak, dünyanın en önemli enerji kavşağında bulunan Türkiye'nin küresel enerji aktarımında üstlendiği önemli role değindi. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Murat Mercan, enerji sektörünün karşı karşıya kaldığı

zorlukların ortak olduğunu, enerji sektöründeki yeni yatırımların ve gelişmelerin rekabeti etkilediğini anlattı. "Örneğin, Avrupa enerji fiyatlarının daha düşük olduğu ABD ile rekabet edebilir mi? Ya da Avrupa imalat sektöründe nasıl rekabet edebilir? Bu konulara siyasetçiler değinmeli" diyen Mercan, bugün yapılacak bir şeyin etkisinin uzun süreli olacağını ve enerji sektöründe entegrasyon sağlanması gerektiğine dikkati çekti. Mercan, "Entegrasyon önemli. Ülkelerin birbirine bağlılığı bu anlamda nasıl sağlanabilir? Stratejiler ortak. Çeşitliliği ve verimliliği artırın. Ancak bu nasıl yapılabilir? Türkiye, sadece Asya ve Avrupa'nın kavşağında yer aldığı için benzersiz bir ülke değil, aynı zamanda enerji bağımlılığı anlamında da benzersiz bir ülke. Temel enerji kaynaklarının yüzde 72'si ithal" diye konuştu.

Irak'ta enerji alanında yaşanan gelişmelerin takip edilmesi gerektiğini, Doğu Akdeniz'deki doğalgaz ve petrol kaynaklarının uluslararası pazarda nasıl kullanışlı hale getirilebileceğinin tartışılması gerektiğini dile getiren Mercan, enerji alanında Afrika'nın önemine dikkati çekerek, bu kıtanın

hızla büyüyeceğini ve Türkiye ve İngiltere'nin Afrika'da birlikte çalışabileceğini belirtti. Sabancı Holding Enerji Grubu Başkanı Elif Şafak, "Daha iyi çeşitlenmiş enerji karışımı risk yönetimi ve enerji bağımlılığının yönetimini iyileştirecektir. Bu bağlamda daha çok yerli enerji kaynaklarını kullanma politikası, ağırlıklı olarak temel enerji ithalatı nedeniyle yükselen cari işlemler açığının düşürülmesi hedefi için de çok önemlidir. Türkiye, yeni yatırımların önünü açabilecek rekabetçi bir yapı oluşturan enerji pazarının liberalize edilmesinde önemli gelişmeler kaydetti. Gerektiği alanlarda, pazarın rekabetçi yapısını bozmamak koşuluyla piyasaya uygun teşvik ve destekleme mekanizmasının oluşturulması yerinde olacaktır. Gaz tarafında, Türkiye'nin coğrafi lokasyonu, yükselen enerji talebi ve altyapısı, arz yönünde daha fazla çeşitliliğin sağlanması için önemli fırsatlar sunuyor. Daha liberal bir gaz piyasasının oluşturulması yolundaki alanlarda önemli bir büyüme potansiyeli bulunmaktadır. Türkiye'nin doğalgaz arzının sağlanmasını destekleyeceğine inanıyorum."

Lüksemburg ile iş ilişkileri daha da ileriye taşınacak

Türk-Lüksemburg İş Forumu'nda konuşan Ali Babacan, Lüksemburg ile iş ilişkilerinin daha da ileriye taşınacağını, ilişkilerin özellikle finans alanında ilerletilmesi için çalışmaların sürdürüleceğini söyledi.

DEİK Türk-Lüksemburg İş Konseyi tarafından düzenlenen Türk-Lüksemburg İş Forumu 21 Kasım 2013 tarihinde Çırağan Palace Kempinski İstanbul'da gerçekleşti. Toplantıya, Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, Lüksemburg Grand Dükü Henri, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve İTO Başkanı İbrahim Çağlar, Lüksemburg Ekonomi Bakanı Etienne Schneider, Lüksemburg Finans Bakanı Luc Frieden, DEİK Türk-Belçika İş Konseyi Başkanı Pınar Eczacıbaşı katıldı.

Babacan, Türkiye-Lüksemburg İş Forumu'nda yaptığı konuşmada, Türkiye ve Lüksemburg'un iki ülke olarak NATO'da müttefik olduğunu, birçok Avrupa yapısında birlikte temsil yetiyle ortaya koyduklarını belirterek, Lüksemburg'un, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyeliği konusunda büyük destek verdiğini kaydetti.

Her iki ülkenin sürekli olarak ilişkilerini iyileştirdiğini ifade eden Babacan, "İlk kez Lüksemburg'dan Türkiye'ye devlet başkanlığı düzeyinde gerçekleştirilen bu ziyaretten ötürü büyük onur duyuyoruz. Bugün yapılan toplantılar ve öncesindeki görüşmeler son derece verimli oldu. Ortak bir ekonomik ve ticaret komisyonunun tesis edilmesine karar verildi, anlaşmaya imza atıldı. İş ilişkilerinin daha da ileriye taşınması, yeni yöntemlerle ilişkilerin finans alanında ilerletilmesi için çalışmalar devam ettirilecektir" dedi.

Başbakan Yardımcısı Babacan, Lüksemburg'un son derece önemli finans ve lojistik merkezi olduğunu anlatarak, "Lüksemburg'un AB'ye açılan bir kapı olduğunu söyleyebiliriz. Türkiye ve özellikle de İstanbul Orta Asya, Kafkasya, Ortadoğu'ya ve Kuzey Afrika ve ötesine açılan bir kapı olarak addedilmektedir" diye konuştu.

"Türkiye olarak Lüksemburg Finans Merkezi ile işbirliği yapma-

'TÜRKİYE-LÜKSEMBURG İŞ KONSEYİ' KURULUŞ ANLAŞMASI İMZALANDI

Türkiye-Lüksemburg İş Forumu kapsamında Lüksemburg Büyük Dükü Henri, Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, Lüksemburg Ekonomi ve Dış Ticaret Bakanı Pierre Frieden ve Lüksemburg Maliye Bakanı Frieden huzurunda, TOBB Başkan Yardımcısı ve İTO Başkanı Çağlar ile Lüksemburg Ticaret Odası Genel Direktörü Sneider Gramagna, 'Türkiye-Lüksemburg İş Konseyi' kuruluş anlaşmasını imza attı.

ya, aynı zamanda birbirimizden bir şeyler öğrenmeye ve ortaklıklar tesis etmeye de hazırız" diyen Babacan, Türkiye'nin son dönemde son derece önemli siyasi, sosyal ve ekonomik dönüşüm sürecinden geçtiğini anlattı.

'TÜRKİYESİZ BİR AB KAYIPTADIR'

Çağlayan, Türkiye-Lüksemburg İş Forumu'nda konuşmasına, Lüksemburglu yetkililere Türkiye'nin AB üyeliği sürecinde verdikleri destekten dolayı teşekkür ederek başladı. Konuşmasında Lüksemburg Dış Ticaret Bakanı Etienne Schneider ile yaptığı görüşmeye dikkati çeken Çağlayan, Schneider'in Türkiye'ye verdiği destekten bahsederek şöyle konuştu: "Acaba Türkiye mi AB'ye ihtiyacı olan bir ülkedir, yoksa bugün 76 milyon nüfus, dinamik bir yapıya sahip 30 yaş gibi genç bir nüfusa sahip ve adeta dünyadaki krize meydan okuyan, ekonomisi her geçen gün gelişen, Doğu ile Batı arasında önemli bir köprü, bir medeniyetler ittifakı olan Türkiye'nin AB'de olması mi AB'nin lehinedir? Aslında sorunun cevabı, sorunun kendi içinde. Bugün Türkiyesiz bir AB kayıptadır."

Türkiye'nin lojistik ve ekonomik açıdan Doğu ile Batı arasında önemli bir köprü olduğunu, son 10 yılda Türkiye'ye gelen uluslar-

arası doğrudan yatırımların 1923-2003 arasında gelenin 9 katından fazla olduğunu aktaran Çağlayan, konuşmasında Türkiye ile Lüksemburg ticaret hacmine ilişkin verileri de paylaştı.

Lüksemburg'un Türkiye'ye yaptığı yatırımlardan duyduğu memnuniyeti dile getiren Çağlayan, Türkiye'deki yatırım ortamının avantajları hakkında katılımcıların bilgilendirdi. Türkiye'nin artık uluslararası dev şirketler için bölgesel yönetim merkezi olma özelliğine sahip bir ülke olduğunu ifade eden Çağlayan, "Lüksemburg, ülkemizde 6. sırada yatırım yapan ve 6.7 milyar dolarlık yatırım olan bir ülke olma özelliği gösteriyor" dedi.

Birikim ve tecrübelerin Lüksemburg iş dünyasıyla birleştirilmesini istediklerini belirten Çağlayan, "İki ülke iş dünyasının, bugün burada olduğu gibi, üçüncü ülkelerde birlikte iş yapmasının daha önemli olduğuna inanıyorum. Bu konuda gelin birbirimizin avantajlarından birlikte faydalanalım. Birlikte çalışmak çok büyük kazanımlar elde edeceğimiz" dedi.

'TÜRKİYE'DEN YARARLANILSIN'

Türkiye'nin 2023 hedefleri hakkında bilgi veren Zafer Çağlayan, Lüksemburglu firmaların Türkiye'deki yatırım fırsatlarını ya-

rarlanması gerektiğine dikkati çekerek, "Türkiye enerji alanında 150 milyar dolara yakın yatırım yapılacak bir ülkedir. Lojistik sektöründe önümüzdeki 10 yılda 110 milyar dolara yakın, bilgi teknolojilerinde 10 milyar dolardan fazla altyapı yatırımları yapılacak. Sadece 3 sektörü hesap ettiğimiz zaman 280 milyar dolarlık bir pasta bahsediyorum. Bu anlamda Türkiye'nin yapacağı bu yatırımlardan paylarını almak için Lüksemburglu firmalar gerekli girişimleri sanırım yapacaklardır" şeklinde konuştu.

AB ÜYELİĞİ DESTEKLENİYOR

Türkiye'nin Güneydoğu'sunun yükselen bir yıldız olduğunu ve Gaziantep'i yükselen şehirler arasında örnek gösteren Lüksemburg Büyük Dükü Henri, iki ülke arasındaki bağların çok güçlü olduğunu, burada bulunmalarının nedeninin bu bağları daha da güçlendirmek olduğunu dile getirdi.

Heyetlerinde, 3 bakan ve 100'e yakın işadama bulunduğu dikkati çeken Henri, bu durumu Lüksemburg'un Türkiye'ye ne kadar önem verdiği bir göstergesi olarak nitelendirdi. Henri, özellikle İstanbul'da spesifik olarak finansman merkezi üzerine odaklandıklarını vurgulayarak, "Lüksemburg çok önemli bir finansman merkezi. İs-

tanbul da finansal merkez olmayı amaçlıyor. Bu nedenle birlikte çok şey yapabiliriz. İleriye dönük bakıyoruz, bağlarımızı güçlendirmeye çalışıyoruz. Lüksemburg finans merkezi ile İstanbul finans merkezi arasında güçlü bağlar kurmak istiyoruz" diye konuştu.

UYDU VE LOJİSTİK ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Finansal merkezlerin dışında birçok alanda çalışabileceğini ifade eden Henri, şunları söyledi: "Lüksemburg uydur işinde liderlerden biridir. Türkiye de gelecek açısından büyük bir potansiyeldir. Lojistik diğer önemli bir sektör, bizim gündemimizde öncelikli durumdadır. Bu konuda çok şey yapabileceğimize inanıyorum. Dün de bir takım üniversitelerle Ankara'da araştırma geliştirme iş birliği görüşüldü. Bu da çok önemli bir alandır. Ankara'da Avrupa Birliği konusunda epeyce konuştu. Biz inanıyoruz ki Türkiye'nin AB içinde oynayacağı önemli bir rol var. Türkiye'nin yakın gelecekte AB'ye katılımını ümit ediyoruz."

Henri, Türkiye'nin aslında tam bir köprü rolünü oynadığını anlatarak, "Bizim bu köprüyü kullanmamız lazım. Bu piyasadaki çevreler siz biliyorsunuz. Ticari olarak biz biliyoruz. Ticari olarak bizim Asya'ya uzanmamız gerekiyor" diye konuştu.

İtalya, Türkiye ile işbirliğini artıracak

DEİK Türk-İtalyan İş Konseyi, 22 Kasım 2013 tarihinde CONFAPI Temsilcileri ile Toplantı, TOBB Plaza İstanbul'da gerçekleşti. Toplantıya Türk-İtalyan İş Konseyi Başkan Vekili Cafer Sait Okray, Confapi Genç Girişimciler Ulusal Başkanı Oriano Lanfranco, Confapi Genç Girişimciler Başkan Yardımcısı Sonia Piumatti, Confapi Puglia Bölgesi Başkanı Sergio Ventricelli, Confapi Genç Girişimciler tarıma dayalı gıda sanayi ulusal temsilcisi Mr. Pellicola, Confapi Bari Bölgesi Başkanı Erasmo Antro, Bari Ticaret Odası Mesleki Eğitim Bölümü Başkanı Stefania Lacirola, Bari Ticaret Odası AİCAİ Başkanı Salvatore Liso, İtalyan firma temsilcileri Nicola Fiore ve Francesco Gelao, anılan misyonun organizasyonunu yürüten New Ideas di Manzari L. & C. firmasından Dr. Leonardo Manzari, İş Konseyi Başkan Yardımcıları Mehmet Buçukoğlu ve Alp Sunar, İş Konseyi Yürütme Kurulu Üyeleri Mustafa Hakkı Kınacı, Berslan Gül, İş Konseyi Yürütme Kurulu Üyesi Sevgür Arslanpayı temsilen Sarkıysan firması adına katılan Oğuzhan Çeçen katıldı.

Bari Ticaret Odası Başkanı Salvatore Liso, Bari Ticaret Odası'nın çalışma sisteminin Avrupa'daki Ticaret Odaları'ndan daha farklı olduğuna, faaliyetlerin kapsamının daha uluslararası ve dış ilişkilerde önem veren yapıda olduğuna dikkat çekti. Liso, Bu kapsamda 2 yıl önce Türkiye ile ilgili bir proje başlatma karar aldıklarını, lojistik, enerji gibi sektörlerde işbirliğini artırmayı hedeflediklerini ifade etti.

'TÜRKİYE'NİN GENÇ NÜFUSU ETKİLİYİCİ'

Confapi Puglia Bölgesi Başkanı Sergio Ventricelli, DEİK'in yardımlarıyla iki ülke arasındaki ilişkilerin güçlendirilebileceği çeşitli platformlar oluşturulabileceğini belirterek, genç işadamlarını temsil eden bir kuruluşun temsilcisi olarak, Türkiye'de yüksek sayıdaki genç nüfusun kendilerini çok etkili olduğunu ifade etti. 2014 ilkbaharından itibaren Bari-İstanbul arasında direkt uçuşların başlatılacağı bilgisini veren Ventricelli, 2014 yılında Türkiye ve İtalya arasında sürekli hale getirmeyi arzu ettiklerini bir toplantı serisi başlatmayı hedeflediklerini açıkladı. İtalya'da son dönemde özellikle üretimde sıkıntı yaşandığına dikkat çeken Ventricelli, İtalya'nın üretimde rekabeti kaybetmiş olduğunu belirtti. İtalya'nın ihracat potansiyeli açısından yurtdışında rekabet edecek durumda olmadığını ve ekonomik krizle paralel olarak iç tüketim de azaldığı için oldukça zorlandığına dikkat çeken Ventricelli, örnek olarak İtalya'nın hammaddede Türkiye'ye satabildiğini, ancak direkt olarak İtalya'da ürettiği ürünü satma ihtimalinin oldukça azaldığını ifade etti. Bu durumun özellikle küçük ölçekli üreticiler için geçerli olduğunu dile getiren Ventricelli, teknolojiye yatırım yapmış orta-büyük ölçekli şirketlerin teknolojileri sayesinde diğerlerine kıyasla daha rekabet edebilir durumda olduklarını gözlediğini kaydetti. Bu avantajlarına rağmen, bu şirketlerin iç de tüketimin yeterli olmadığını anlatan Ventricelli, ayakta kalabilmek için ihracat yapmak zorunda olduklarını vurguladı. Ventricelli, bu kapsamda Türk ve İtalyan şirketlerinin günümüz konjonktüründe ortaklık yapmalarının avantajlı bir seçenek olarak ön plana çıktığını söyledi.

Confapi Genç Girişimciler Bölümü Başkanlığı'nın yanı sıra makarna sektörü için makine üreten bir şirketin temsilcisi olan Ventricelli, Türkiye'nin makarna sektöründe dünyadaki 2. büyük ülke durumunda olduğunu belirterek gerek hammadde gerekse işlenmiş ürünün dağıtım hususunda iki ülkenin önemli işbirliklerine imza atabileceğine inandığını ifade etti.

Mısırlı yetkililer ile sıkıntılı süreç masaya yatırıldı

DEİK Türk-Mısır İş Konseyi, 2 Aralık 2013 tarihinde Mısır İstanbul Ticaret Müşaviri Mostafa Mekawy ve Mısır İstanbul Başkonsolosu Wafaa El Hadidy ile bir görüşme gerçekleştirdi. Görüşmeye Türk-Mısır İş Konseyi Başkanı Zuhail Mansfield ve İş Konseyi Koordinatörü Bahar Kavala katıldı. Söz konusu ziyaret esnasında iki ülke iş dünyasının mevcut sıkıntılı zamanları en az zararla atlatabilmesine yönelik yapılabilecekler hususunda görüş alışverişinde bulunuldu. Türk-Mısır İş Konseyi Başkanı Zuhail Mansfield, Başkonsolos Wafaa El Hadidy'e Mısır'da, TÜMIAD ve İş Konseyi Karşı Kanadı Mısırlı İşadamları Derneği'nin katılımıyla Türk yatırımcılara yönelik düzenlenmesi planlanan istişare toplantısı ve DEİK tarafından yapılması düşünülen Kuzey Afrika heyet ziyareti hakkında bilgi verdi. Mısır Ticaret Müşaviri Mostafa Mekawy, iki ülke ekonomik ilişkilerinin geçen seneye göre daha iyi seviyede olduğunu, Ro-Ro hattının araçlar için ayırıldığı alanı büyütme durumunda kaldığı, Mısır'dan Türkiye'deki fuarlara katılmak için firmaların geldiğini, ekonomik ilişkilerin önümüzdeki dönemde de aynı şekilde devam edeceğini bilgilerini aktardı. Mekawy, seçimlerden sonra olmak kaydıyla iki ülke özel sektör kuruluş temsilcileri ve akademisyenleri bir araya getirecek yuvarlak masa toplantıları formatında etkinliklerin planlanmasının olumlu algı yaratılmasına büyük katkı sağlayabileceğini belirtti. Başkonsolos Wafaa El Hadidy, her türlü desteği vermeye hazır olduklarını, böyle bir toplantı ve ziyaretin çok faydalı olacağı dile getirilerek her türlü etkinliği seçimlerden sonra gerçekleştirilmesinin yerinde olacağını belirtti.

Arjantin ile ilişkiler masaya yatırıldı

DEİK Türk-Arjantin İş Konseyi, 19 Kasım 2013 Salı günü, Arjantinli TESA Vakfı heyetiyle toplantı, TOBB Plaza İstanbul'da gerçekleşti. Toplantıya, DEİK Türk-Arjantin İş Konseyi Başkanı Aykut Eken, Türk-Amerikan İş Konseyi Başkan Vekili Şerif Egeli, Arjantin Başkonsolosu Ernesto Pflirter, TESA Vakfı Başkanı Susana Pesis, İstanbul Aydın Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslar arası İlişkiler Bölümü Başkanı Prof. Dr. Celal Nazım İrem katıldı.

Arjantin Başkonsolosu Ernesto Pflirter, iki ülkenin birbirlerini çok az tanıdıklarını ve çoğunlukla yanlış bildiklerini vurguladı. Bu durumun düzeltilmesi için gerekli özverinin gösterilmesine dikkat çekti.

TESA Vakfı Başkanı Susana Pe-

sis, Vakıf tanıtım ve faaliyetlerini içeren sunumunu gerçekleştirdi.

İstanbul Aydın Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Başkanı Prof. Dr. Celal Nazım İrem, Türkiye'nin ekonomik ve politik görünümü hakkında bilgi verdi. İstatistik verileri katılımcılara bilgilendirildi. Türk-Amerikan İş Konseyi Başkan Vekili Şerif Egeli, Türkiye'nin jeopolitik konumu ve bundan ötürü sahip olduğu önemli içeren bir sunum gerçekleştirdi. Türkiye'nin Osmanlı İmparatorluğu geçmişi ve ülkeye getirilerini paylaştı. Egeli, 1980'li yıllardan itibaren ülkenin ekonomik olarak yükselişe geçmiş olduğunu ve günümüzde de bu durumun devam ettiği konusunda ayrıntılı bilgi verdi.

Tacikistan'da yetkililerle önemli temaslarda bulunuldu

DEİK Türk-Tacik İş Konseyi tarafından düzenlenen Duşanbe Temaslari, 2-4 Aralık 2013 tarihlerinde gerçekleşti. Anılan ziyarete, Türk-Tacik İş Konseyi Başkanı Mahmut Er, Başkan Vekili Mehmet Ali Keçiciler, Coca Cola İçecek AŞ Kurumsal İlişkiler Direktörü Demokan Konyalıgılı, Coca Cola Tacikistan Genel Müdürü Mustafa Meten ve Orta Asya Başkanı Osman Kazdalı, Dizayn Grup Rusya ve Türk Cumhuriyetleri Bölge Müdürü Mehmet Akif Becer ve Bölge Temsilcisi Abdulahad Bayhanov, Santa Farma İlaç Sanayi AŞ İhracat Yetkilisi Tuyana Çimitova katıldı.

Söz konusu seyahatin ilk günü, TC Duşanbe Büyükelçisi Mehmet Munir Dirik makamında ziyaret edildi. Daha sonra iş konseyi karşı kanat görevini yürüten Tacikistan Ticaret ve Sanayi Odası (TSO) Başkanı Şarif Said ve Yardımcısı Larisa Kisyakova, Büyükelçi Munis Dirik, 2. Katip Olcay Karakaş ve heyet üyelerinin katılımıyla TSO binasında bir toplantı yapıldı. Ziyaret programının ayrıntılı olarak görüldüğü toplantı sonrasında heyet

üyeleri, Ekonomik Kalkınma ve Ticaret Bakan Yardımcısı Gülçahra Bozorova ve ilgili bakanlık yetkilileri ile bir görüşme gerçekleştirdi.

İKİLİ İŞ GÖRÜŞMELERİ DÜZENLENDİ

Duşanbe ziyaretinin ikinci gününde, sırasıyla Sanayi ve Yeni Teknolojiler Bakanı Savkat Boboyev, Devlet Mülkiyetini İdare Etme ve Yatırımlar Komitesi Başkan Yardımcısı Nigina Anvarova, Enerji ve Su Kaynakları Bakan Yardımcısı Sulton Rakhimov ile görüşmeler gerçekleştirildi. Aynı gün Ticaret ve Sanayi Odası ev sahipliğinde, 30'a yakın yerel firma temsilcileri-

ni katılımıyla ikili iş görüşmeleri düzenlendi. 4 Aralık 2013, Çarşamba günü Türkiye'den gelen firma temsilcileri için organize edilen çeşitli görüşmeler ve tesis ziyaretleri gerçekleştirilirken TSO'da karşı kanat Başkanı Şarif Said ile bir değerlendirme toplantısı yapıldı. Değerlendirme sonucu, iş konseyi heyetinin Duşanbe ziyaretinin son derece faydalı olduğunu, ayrıca önümüzdeki dönem Türk-Tacik İş Konseyi ile İstanbul Ticaret Odası (İTO) işbirliğinde 2014 yılı içerisinde Duşanbe'de düzenlenmesi planlanan 'Türk İhrac Ürünleri Fuarı'nın hazırlık çalışmaları hakkında fikir birliğinde bulunuldu.